

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска бр. 2.

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ:

ДАТУМ:

ИНТЕРНИ БРОЈ:

БРОЈ ИЗ ЛКРМ:

КАБИНЕТ ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА

Република Србија
Регулаторно тело за електронске
комуникације и поштанске услуге
Београд

БРОЈ: 002615217 1011-002

ДАТУМ: 06-09-2024

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

РЕГУЛАТОРНО ТЕЛО
ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

ПАК 106306 11103 Београд
Палмотићева бр.2

ПРЕДМЕТ: Достављање коментара на Нацрт правилника о начину прикупљања података, одржавања, приступа и начину коришћења базе података о врсти, географској локацији и расположивости свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава и приступа подацима који могу бити предмет заједничког коришћења

Дана 15. јула 2024. године Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор или Рател) на званичној Интернет страници објавио је позив стручној и широј јавности, да у оквиру јавних консултација изнесе своја мишљења у вези са Нацртом правилника о начину прикупљања података, одржавања, приступа и начину коришћења базе података о врсти, географској локацији и расположивости свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава и приступа подацима који могу бити предмет заједничког коришћења. (у даљем тексту: Нацрт правилника).

У складу са наведеним позивом, Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. Београд, (у даљем тексту: Телеком Србија), благовремено износи следеће коментаре:

Општи коментар на Нацрт правилника:

Пре изношења коментара Телекома Србија на чланове предметног подзаконског акта, желимо да истакнемо да је у одредбама Нацрта правилника Регулатор предвидео достављање веома опсежног сета података о врсти, географској локацији и расположивости свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава којима се, из непознатог разлога, крше бројне законске обавезе у погледу прикупљања и обраде истих.

С тим у вези, истичемо да достављање свих дефинисаних података не представља неопходну претпоставку за реализацију предмета Нацрта правилника везано за заједничко коришћење електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава. Посебно наглашавамо, да су у питању пословно осетљиви подаци, који су већ регулисани и који се штите Законом о тајности података, Уредбом о посебним мерама

заштите тајних података који се односе на утврђивање испуњености организационих и техничких услова по основу уговорног односа, затим Законом о информационој безбедности који представљају ИКТ систем од посебног значаја и представљају пословну тајну а који се подзаконским актима Регулаторног тела не могу ограничити само на Закон о критичној инфраструктури (обзиром да су већ наведени и штите се претходним Законом).

Правилник Регулатора као нижи подзаконски акт не може искључити или ограничити примену било ког закона и/или уредбе коју је донела Влада РС.

Надаље, указујемо да ни у директиви (ЕУ) ЕЕСС, 2018/1972, са којом су усаглашене одредбе и нашег Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 35/23-у даљем тексту -Закон), нису предвиђене обавезе оператора у вези достављања опсежног сета информација везаног за електронску комуникациону мрежу и припадајућа средства. Наведена правила нису предвиђена ни у законима из области електронских комуникација у земљама чланицама ЕУ, с обзиром да је регулатива из ове области хармонизирана са одредбама ЕЕСС.

У члану 56. Закона прописана је обавеза да Регулатор води ажурну базу података о врсти, географској локацији и расположивости свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава и иста може да се реализује достављањем само података који су неопходни за остваривање сврхе базе, а то је реализација заједничког коришћења.

С тим у вези, предлажемо да се у Нацрту правилника пропише достављање само података који су неопходни за остваривање сврхе базе, а то је реализација заједничког коришћења а не сви подаци како је наведено у самом тексту Нацрта.

Доношењем Уредбе о посебним мерама заштите тајних података које се односе на утврђивање испуњености организационих и техничких услова по основу уговорног односа "Сл. гласник РС", бр. 63/2013, ступила на снагу 27.7.2013. године, а почиње да се примењује 28.1.2014. године - даље: Уредба) Влада је реализовала два овлашћења из Закона о тајности података ("Сл. гласник РС", бр. 104/2009 - даље: Закон), и то одговарајући део овлашћења из члана 33. став 1. Закона - да у овим питањима утврди посебне мере заштите тајних података и овлашћења из члана 46. став 3. Закона - да ближе пропише начин и поступак утврђивања испуњености услова под којима овлашћено лице може тајне податке достављати другим правним и физичким лицима која по основу уговорног односа пружају услуге органу јавне власти.

Применом ових законских овлашћења Влада је Уредбом прописала посебне мере заштите тајних података, које се односе на начин и поступак утврђивања испуњености организационих и техничких услова за чување тајних података достављених правном или физичком лицу по основу уговорног односа.

Уредбом су, тако, створене неопходне нормативно-правне претпоставке за примену члана 46. Закона, према коме правно лице које по основу уговорног односа пружа услуге органу јавне власти (реализује неке послове) може примити од овлашћеног лица тајне податке ако:

- испуњава организационе и техничке услове за чување тајних података у складу са законом и прописом Владе;
- су за лица која обављају уговорене послове извршене безбедносне провере и издати сертификати и та лица потврде писаном изјавом да су упознати са прописима о чувању тајних података и обавезу се на поступање са тим подацима сагласно прописима;
- **је приступ тајним подацима неопходан за реализацију уговорених послова.**

У уговорима које поседујемо садржане су мере заштите тајних података сходно овој Уредби.

Према Закону, мере заштите тајних података могу бити опште и посебне. **Опште су одређене непосредно Законом, а посебне се утврђују актом Владе.**

Заједничко им је то да их орган јавне власти одређује у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона, и то према степену тајности, природи докумената с тајним податком и процени претње за безбедност тајног податка те да иста свакако не могу бити просто достављена Регулатору на основу Правилника (као нижег подзаконског акта) и којима ће приступ преко веб сервиса имати сва лица која затраже приступ бази путем креденцијала.

Законом о информационој безбедности, дефинисане су мере заштите ИКТ система од посебног значаја у које свакако спадају подаци о комплетној инфраструктури Оператора и као такви се штите Актом о безбедности ИКТ система од посебног значаја и мерама предузетим на основу њих те је и у овом случају Правилник Ратела неприменљив јер је директно у супротности и са Законом о информационој безбедности и актима Владе РС који су донети на основу њега.

Регулаторно тело може податке о врсти, географској локацији и расположивости свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава прибавити од органа надлежног за послове државног премера и катастра за своје потребе, **али од Оператора може захтевати само оне податке који могу бити предмет заједничког коришћења.**

Из свега напред наведеног, јасно је да се овим подзаконским актом не може захтевати достава свих података како је назначено у самом Нацрту Правилника и Прилозима истих, јер и сам РАТЕЛ није тело које има овлашћења да рукује са свим овим подацима, већ само искључиво оним који су неопходни за остваривање сврхе дефинисане Законом о електронским комуникацијама – а то је остваривање права приступа бази података који могу бити предмет заједничког коришћења.

Сада бисмо се осврнули појединачно и на чланове.

Релевантне одредбе:

Члан 3.

„У поступку из члана 2. овог правилника Регулатор сарађује са Републичким геодетским заводом, као органом надлежним за стручне послове и послове државне управе у области државног премера и катастра (у даљем тексту: Завод), који је дужан да омогући приступ траженим подацима путем веб сервиса у складу са законом и подзаконским актима којима се уређује област националне инфраструктуре геопросторних података (у даљем тексту: подаци које Завод чини доступним).“

Коментар:

У складу са наведеним чланом 3. Нацрта правилника Републички геодетски завод (у даљем тексту: Завод) дужан је да омогући приступ Регулатору и оператору у вези са траженим подацима, путем веб сервиса у складу са законом и подзаконским актима којима се уређује област националне инфраструктуре геопросторних података. Сходно наведеном, указујемо на то да су подаци о инфраструктури којима Завод расположе они подаци о инфраструктури које привредни субјекат даје уз захтев за упис вода – гео снимак, подаци о цевима и водовима . Завод нема податке какве Регулатор тражи кроз

Прилог, с тога и није јасно на који ће се начин уклапати подаци Регулатора и оператора, посебно у вези са траженом пројекцијом у Прилогу (WGS84).

Додатно, како подаци који се траже представљају пословну тајну привредних субјеката на основу горе поменутих Закона, као и да део података може потпада и под дефиницију критичне инфраструктуре, неопходно је размотрити колико су подаци доступни преко веб сервиса Завода заштићени имајући у виду обавезе које горе поменути закони наводе. Указујемо на безбедносне инциденте и опасности које у ери сајбер напада постоје а који су се десили у блиској прошлости управо Заводу и Електродистрибуцији Србије.

Члан 4. став 2 гласи:

„Регулатор омогућава приступ Базе података преко своје веб презентације, водећи рачуна о поверљивости података и утврђује начин приступа и прегледа Базе података, на начин уређен овим правилником.“

Коментар:

У складу са наведеним ставом 2. члана 4. Нацрта правилника неопходно је предвидети начин на који се гарантује безбедност података који не може бити само уопштено назначен јер управо Закон о заштити тајности, Закон о информационој безбедности и горе поменута Уредба дефинишу оквир мера. Надаље, указујемо да је потребно да постоји и веб сервис, а не само веб презентација, због аутоматике претраживања.

Члан 5 став 3:

„Подаци који се односе на електронске комуникационе мреже и припадајућа средства су подељени у следеће врсте:

- 1) приступне тачке мреже;
- 2) тачке електронских комуникација;
- 3) сегменти;
- 4) цеви;
- 5) каблови.“

Коментар:

Сходно горе изнетим општим коментарима, мишљења смо да није целисходно ни потребно достављање свих наведених података као и да исто није објективан предуслов за реализацију заједничког коришћења инфраструктуре. Надаље, одређени сет података, чије достављање је предвиђено чланом 5. Нацрта правилника може представљати пословну тајну сходно напоменутих Законима и Уредбама.

У члану 7. Нацрта правилника прописано је да Подаци из члана 5. овог правилника који су, у складу са законом који прописује област критичне инфраструктуре, одређени као критична инфраструктура, могу се квалификовати као тајни подаци у складу са прописима којима се уређује тајност података. С тим у вези. указујемо да одређени подаци могу да буду пословна тајна, иако нису у овом тренутку одређени као критична инфраструктура односно да исти могу бити предмет заштите другог закона као што је Закон о тајности података (са пратећим Уредбама) и Закон о информационој безбедности. У наведеном Закону, у члану 30. прописано је да органи јавне власти су у обавези да у складу са одредбама закона успоставе систем поступака и мера заштите тајних података и исти подзаконским актом Ратела не може бити ограничен само на податке о критичној инфраструктури. Сходно наведеном, а узимајући у обзир врсту и обим података чије достављање је предвиђено чланом 5. став 3. Нацрта правилника, указујемо да одређени сет податка није нужан за успостављање Базе података и реализацију законске обавезе заједничког коришћења као и да исти могу бити део пословне тајне.

Надаље, поред наведеног Закона о тајности података указујемо и на друге релевантне правне акте које је Телеком Србија у обавези да примењује у свом пословању као што су Уредба о посебним мерама заштите тајних података који се односе на утврђивање испуњености организационих и техничких услова по основу уговорног односа и Уредба о посебним мерама надзора над поступањем са тајним подацима.

У наведеним актима прописане су обавезе физичких и правних лица које користи тајне податке као и начин коришћења и приступа тајном податку, вођење евиденције корисника и евиденције о приступу тајном податку као и чување тих евиденција.

С тим у вези указујемо да одређени сет података, чије достављање је предвиђено у члану 5. став 3. а чија правна заштита може бити предмет регулисања напред наведених аката, не може се доставити на начин прописан предметним чланом Нацрта правилника.

Сходно изнетом, а везано за евидентирање података о цевима, наглашавамо да су у цевима Телекома Србија смештени и каблови трећих лица, од којих су нека државни органи. С тим у вези, најпре истичемо да не можемо доставити податке о кабловима трећих лица у кабловској канализацији Телекома Србије, с обзиром на споразуме са трећим лицима, законској обавези чувања пословне тајне, као и на то да не располажемо са свим траженим атрибутима, односно подацима који се траже у Прилогу за поједине елементе електронске комуникационе мреже.

Уколико други оператори доставе податке о својим кабловима у кабловској канализацији Телекома Србија, није јасно на који начин ће Регулатор вршити уклапање гео података да би било јасно да је кабл другог оператора у цеви за коју је податке доставио Телеком Србија и да та цев није слободна за изнајмљивање. Потребно је извршити прецизирање у вези са наведеним – уклапање података, да ли оператор може да достави податак да цев није слободна без достављања података о инфраструктури у цеви (јер није у његовом власништву).

Члан 7.

„Подаци из члана 5. овог правилника који су, у складу са законом који прописује **област критичне инфраструктуре**, одређени као критична инфраструктура, могу се квалификовати као тајни подаци у складу са прописима којима се уређује тајност података.“

Коментар:

Уколико се у складу са наведеним чланом 7. подаци у Бази Регулатора квалификују као тајни подаци, они таквом квалификацијом постају обележени као циљ за хакерске нападе. Узимајући у обзир потенцијалну опасност од сајбер напада мишљења смо да не постоји потпуна безбедносна заштита и обезбеђивање наведених података, па сходно наведеном предлажемо да подаци о критично инфраструктури и повезаним објектима не буду у Бази а није ни јасна сврха зашто би се исти достављали Регулаторном телу када је Закон о критичној инфраструктури јасно одредио ко може да рукује са овим подацима.

Члан 9. став 1.

„Оператор је дужан да податке о врсти, географској локацији и расположивости свих капацитета електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава достави Регулатору у року од **шест месеци за елементе фиксне** комуникационе мреже, односно у року од **три месеца за елементе мобилне** комуникационе мреже, од дана успостављања Базе података.“

Коментар:

Предлажемо да се рокови из члана 9. става 1. који се односе на све капацитете електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, који могу бити предмет заједничког коришћења које је потребно доставити Регулатору у року од **шест месеци за елементе фиксне** комуникационе мреже, односно у року од **три месеца за елементе мобилне** комуникационе мреже, од дана успостављања Базе **података продуже на рок од 12 месеци од дана успостављања Базе података**, с обзиром на то да су исти прекратки за тако опсежан посао имајући у виду и да Оператори требају да прилагоде свој рад новој бази. Регулатор је предвидео дужи рок, и то од 12 месеци за успостављање базе података која је у његовој надлежности, док је за достављање свих података оператору одредио знатно краћи рок од три месеца **за елементе мобилне** комуникационе мреже односно **шест месеци за елементе фиксне** комуникационе мреже. Брзина импорта података зависи од количине података и техничких ограничења база Регулатора и оператора и интерфејса који их повезује, па сходно томе, тек након дефинисања протокола доставе података из члана 10. Нацрта правилника и сагледавања техничких ограничења база могу се дефинисати рокови.

Члан 9. ст. 2 и 3

„У случају изградње нове инфраструктуре, односно електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава оператор је дужан да податке достави Регулатору у року од 15 дана од дана почетка њеног коришћења.

„Оператор је дужан да податке о променама насталим на електронским комуникационим мрежама и припадајућим средствима као и њиховој расположивости ажурира најмање једном у три месеца.“

Коментар:

Изградња нове инфраструктуре из члана 9. став 2. је такође промена на електронским комуникационим мрежама и припадајућим средствима као и њиховој расположивости, а рок из става 2. од 15 дана, није у складу са роком од три месеца прописаном у ставу 3, па је потребно појаснити у ставу 3. да се „промена“ односи на промену атрибута већ унете инфраструктуре, уколико је то била интенција Регулатора у предметној одредби.

Надаље, Регулатор од оператора захтева обимне податке који се не могу лако ажурирати уколико би се период ажурирања скратио (што зависи и од начина ажурирања базе), а са друге стране, подаци које Регулатор тражи мењају се на дневном нивоу, на пример расположивост, па није јасна сврха ажурирања тих података једном у три месеца, јер подаци који су доступни у бази нису тачни и свакако се, на примеру расположивости, мора упутити упит оператору власнику за достављање ажурног, тачног податка. Подаци који се не мењају тако често су гео подаци о траси, локацији, и сматрамо да су гео подаци о трасама и локацијама, као и власнику ЕК мреже и припадајућих средстава довољни као информација заинтересованој страни да потражи од власника податке о расположивости. Предлажемо да База садржи само овакву врсту података, који се не мењају на дневном нивоу, јер ће у супротном бити оптерећена подацима који заправо нису кредибилни и самим тим немају сврху. С тим у вези указујемо да ће База услед оптерећености подацима бити и спора за претраживање.

Члан 10, став 1.

„Податке из члана 9. овог правилника оператор доставља Регулатору електронским путем кроз посебан протокол.“

Коментар:

У вези наведеног члана, неопходно је прецизирати када и на који начин ће се дефинисати протокол. Предлажемо да се исти дефинише у сарадњи са операторима и надлежним телима Министарства које је надлежно за информациону безбедност.

Члан 10 став 2

„Подаци из става 1. овог члана треба да буду у формату стандардизованих ГИС (географско-информациони систем) алата и структурирани у складу са Прилогом овог правилника.“

Коментар:

Потребно је прецизирати на које ГИС алате се мисли, на који стандард. Предлажемо Web Map Service, као отворени стандардни формат, што је и један од формата у којем се преузимају подаци од Завода, а који омогућује аутоматизацију рада и размене података.

Члан 11 ст, 2 и 3.

„У режиму „за читање и упис“ Регулатор омогућава оператору да приступи Бази података у сврху уноса и промене података који се односе на податке о његовој електронској комуникационој мрежи и припадајућим средствима. Осим тога оператору се омогућава преглед података о електронским комуникационим мрежама и припадајућим средствима других оператора.“

„У режиму „за читање“ Регулатор омогућава привредном субјекту у смислу Закона, односно лицу које обавља делатност електронских комуникација да приступи Бази података у сврху прегледа података о електронским комуникационим мрежама и припадајућим средствима свих оператора.“

Коментар:

Неопходно је појаснити да ли се оператору омогућава преглед свих података о електронским комуникационим мрежама и припадајућим средствима других оператора или преглед одређених података. Напомињемо, да не мислимо на тајне податке из члана 7, Нацрта правилника, већ да ли оператор може да види на пример и податке о капацитетима који нису слободни или само оно што је означено као слободно за изнајмљивање (овај податак се тражи за неке од елемената у Прилогу – локација, сегменти (траса), кабл; цев нема овај податак али се под „додатне информације“ може ставити слободан капацитет за изнајмљивање).

Члан 11, став 4:

„У режиму „јавни приступ“ Регулатор омогућава свим лицима да на веб презентацији Регулатора приступе подацима из Базе података који су наведени у Табели 1 Прилога овог правилника, без креденцијала.“

Коментар:

Сматрамо да категорија „јавни приступ“ не треба да постоји. Овако дефинисан „јавни приступ“ даје могућност сваком лицу, и физичком лицу, увид у податке о мрежи који могу бити злоупотребљени и сами по себи представљају инцидент са аспекта безбедности ИКТ-а. Није дефинисан сет података који би био стављен на јавни увид, а није јасно ни чему би ти подаци служили „свим лицима“, како је наведено.

Члан 13.

„Регулатор ће успоставити Базу података и израдити одговарајуће упутство које се односи на приступ Базе података, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог правилника.“

Коментар:

Предлажемо да се упутство предвиђено у напред наведеном члану дефинише у сарадњи са операторима и надлежним Министарством.

Коментари на прилоге Нацрта правилника:

Прилог, табела 1

A. „Оптички прикључак“

Коментар:

Потребно је прецизирати шта се сматра оптичким прикључком? Да ли је то прикључна тачка у згради или прикључак код корисника?

B. „Координате..у формату WGS84“

Коментар:

У вези напред наведеног захтева везаног за координате нејасно је због чега се координате траже у формату WGS84, када је наш национални референтни систем у равни пројекције SRB_ETRS89/UTM. Правилником за основне геодетске радове дефинисано је да се геодетска мерења врше у складу са овим националним системом, Завод води податке у складу са националним референтним системом. Геодетске подлоге које даје Завод су у претходно важећем националном систему, Гаус-Кригер зона 7.

Такође, у формату WGS84 не постоји информација о дужинама, међусобним удаљеностима, што је важно за линијску инфраструктуру, док национални референтни систем директно даје податак о дужини, као и претходно важећи национални систем. Да би се координате у формату WGS84 искористиле за потребна поређења и мерења на површини Земље, неопходно их је трансформисати у одговарајући референтни систем, а свако претварање координата носи одређену грешку, која се посебно испољава код „враћања назад“, односно ако су координате из националног система трансформисане у формат WGS84, а одатле назад у национални систем.

С обзиром на напред наведено, мишљења смо да је потребно користити формат националног референтног система у равни пројекције (SRB_ETRS89/UTM), да нема потребе да се координате трансформишу из националног система у формат WGS84. Надаље, мишљења смо да се таква трансформација може неповољно одразити на тачност података, онаквих какви су у општем случају потребни корисницима Базе, у метрима.

С тим у вези, предлажемо да се координате дају у формату националног референтног система SRB_ETRS89/UTM, односно формату координата какав користи Завод, као и друга правна лица која раде са геопросторним подацима. Трансформација координата у WGS84 формат за све елементе мреже за које се траже координате представља огроман и непотребан посао.

Г. „интерни алфанумерички код приступне тачке мреже коју оператор води у својој евиденцији“

Коментар: Интерни ИД код је поверљив податак привредног субјекта.

Д. „Катастарска парцела“

Коментар:

Будући да су просторни подаци који се достављају о елементима мреже геореференцирани, сматрамо да из сета података које доставља оператор треба изоставити катастарску општину и катастарску парцелу и да те податке Регулатор треба да прибави од Завода, док оператор доставља координате елемената своје електронске комуникационе мреже. Оператор не располаже подацима о катастарским парцелама. Уколико Регулатор инсистира да оператор доставља ове податке, неопходно је омогућити оператору бесплатан приступ овим подацима путем званичног веб сервиса Завода.

Е. „Адреса“

Коментар:

Због различитих адреса на релацији Завод-МУП РС-ПТТ могуће је да ће бити размимоилажења адреса. Привредни субјект евидентира адресе корисника на основу података из личних карата, а адресе елемената мреже на основу интерног система који је усклађен са адресама корисника, односно адресним системом ПТТ-а и МУП-а. Да би постојало поклапање адреса, потребно је да МУП имплементира нове адресе Завода, а такође, да привредни субјект усагласи базу адреса Завода и своју базу.

Ф. „Оператор“...“власник приступне тачке мреже“

Коментар:

Неопходно је појаснити на шта се односи „приступна тачка мреже“, а на шта „прикључак“. Предлажемо да се наведено уради на цртежу.

Г. „Корисник“..“пружаоци услуге“

Коментар:

Ово је податак који оператор не води у свом географском информационом систему, јер му ту није место. Подаци о корисницима воде се у другим системима, а достава ових података уз ГИС податке захтевала би доста рада на интеграцији, при чему није јасно чему ће овај податак послужити.

Х. „Проток“

Коментар:

Потребно је прецизирати на какав се проток мисли. Ако је „прикључак“ приступна тачка зграде, шта је онда „проток“? Ако је „прикључак“ прикључак код корисника, шта је у том случају „проток“ — максимални могући, проток који има корисник према купљеном сервису, ...?

И. „Врста објекта“...“стамбени, пословни, остало (опис)“

Коментар:

Ово је податак који оператори немају и који би требало да обезбеди Завод или друга државна институција, а уколико је потребно да га оператори достављају, потребно је операторима омогућити бесплатан приступ овим подацима код надлежне институције.

Ј. „Напомена“...“планирано проширење“**Коментар:**

Планирана проширења се не воде у географском информационом систему и у питању је податак који је подложен честим променама.

Прилог, табела 2

А. Коментар: За тражене податке „Координате“, „ИД“, „Катастарска парцела“, „Адреса“ важе исти коментари као напред наведени.

Б. „Окно“...„Опис“..“додатно појашњење функције окна“**Коментар:**

Сматрамо да је функција кабловског окна општепознато место, тако да није јасно шта се очекује као „додатно појашњење“.

Ц. „Окно“...„Датум уноса или последње измене“**Коментар:**

Мишљења смо да наведени податак није неопходно достављати. Наиме, Регулатор прописује које податке треба доставити и у којим роковима, а да ли је окно (позиција, атрибути) последњи пут ажурирано 2022-е или 2024-те године, то би требао да буде интерни података оператора.

Д. „Објекат ЕК“...„Врста ТК објекта“...“центра...дата центар, сателитска станица“**Коментар:**

Мишљења смо да наведени податак није неопходно достављати. Молимо вас за појашњење сврхе доставе ових података.

Е. „Објекат ЕК“...„Произвођач опреме“...“назив произвођача опреме“**Коментар:**

Ово су подаци који се не воде у географском информационом систему и мишљења смо да их не треба достављати.

Ф. „Локација“...“ИД“...“интерни алфанумерички код антенског стуба, *rooftop* или *indoor* локације...“**Коментар:**

Код *rooftop* и *indoor* локација, локација је власништво трећег лица, тако да оператор не може дати податке о тим локацијама.

Г. „Локација“...“Слободно за изнајмљивање“

Коментар:

Подаци о коришћењу се не воде у географском информационом систему јер им ту није место и сматрамо да их не треба достављати.

Х. „Радио базна станица/линк“

Коментар:

Подаци о базним станицама се достаљају према одредбама Правилника о условима доделе и коришћења радио-фреквенцијског спектра. Сматрамо да није потребно двоструко достављање података Регулатору.

И. „Радио базна станица/линк“...“Линкови“...“Број линкова“

Коментар:

Потребно је прецизирати на које се линкове мисли тј. на шта се односи податак „број линкова“? Уколико су у питању радио-релејне везе, није јасно да ли се дају РР везе које су у вези са РБС, а ако се дају подаци о линку (РБС/линк је подврста), на шта се онда односи „број линкова“?

Ј. „Радио базна станица/линк“...“Инсталација“

Коментар:

Потребно је прецизирати на шта се мисли под термином „инсталација“.

К. „Радио базна станица/линк“...“Произвођач опреме“

Коментар:

Овај податак се не води у географском информационом систему, спада у пословну тајни и сматрамо да не треба да буде у Бази.

Прилог, табела 3. Сегменти

Коментар: Потребно је појаснити појам „сегмента“, шта је тачно сегмент, како се дефинише. Сегменти трасе, каблова, канализације могу се међусобно разликовати. Неопходно је прецизирати како се броје сегменти, како се уклапају сегменти различитих оператора на деловима заједничке трасе. Ко је власник сегмента ако на том сегменту постоје два кабла различитих оператора – да ли сваки оператор доставља информацију да је он власник? Оператори могу различито сегментирати мрежу тако да на истој траси имамо различите сегменте. Ако је у питању канализација једног оператора кроз коју је провучен кабл другог оператора, власник сегмента канализације је први оператор, али он не доставља податке о каблу другог оператора, већ то мора учинити тај оператор власник кабла који можда има другачију сегментацију на том делу. Како ће се уклапати ови подаци? Појаснити податак „слободно за изнајмљивање“ на нивоу сегмента – шта је слободно за изнајмљивање, ако се сегмент односи на одређену дужину кабловске канализације (која је делимично заузета) или на одређену дужину ваздушног кабла (који је делимично попуњен) или на одређену дужину кабла/цеви који је укопан у земљи (а који/која је делимично попуњен).

Такође, сматрамо да је податак „корисник сегмента“ поверљив податак који спада у пословну тајну.

Прилог, табела 4

А. „ИД велике цеви“

Коментар: Потребно је прецизирати шта је „велика цев“.

Б. „Број малих цеви“

Коментар:

Потребно је појаснити шта су „мале цеви“. Како се третира цев фи. 40 која се налази у цеви фи 110, а унутар које се налазе микроцеви?

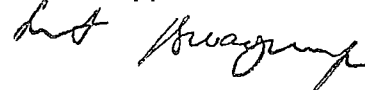
На основу напред изнетих коментара желимо да нагласимо и закључимо да је неопходно усагласити одредбе овог Нацрта Правилника са Законима који уређују област заштите тајности података, пратећим уредбама као и Закона о информационој безбедности и њихових пратећих аката али и ЕЕСС-а у делу који наводи који сет података треба да се прикупља и обрађује од стране регулатора. Сматрамо да је преурањено доношење оваквог Правилника обзиром да се очекује доношење Закона о широкопојасној инфраструктури која ће дефинисати обавезе у погледу коришћења инфраструктуре.

База треба да садржи податке о свим капацитетима електронске комуникационе мреже који служе сврси Базе (заједничко коришћење слободних капацитета), у складу са ставом 4. члана 56. Закона, као и да База не треба да буде оптерећена подацима који се брзо мењају, који се иначе не воде у ГИС базама а које је свакако потребно увек директно проверити са оператором у тренутку подношења захтева.

Уношење у базу великог броја података који нису неопходни могу учинити и ажурирање Базе и претраге Базе веома спорим, а Базу неупотребљивом. Подаци у Базе који могу да послуже заинтересованим странама, предвиђеним корисницима Базе, у некој од врсти приступа дефинисаним чланом 11. Нацрта правилника, треба да буду подаци који кориснику јасно дају информацију о траси/локацији електронске комуникационе мреже и њеном власнику.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР

Владимир Лучић